

GO-2104

Seat No. _____

B. A. (Sem. V) Examination

November/December - 2013

CC - 506 - संज्ञा प्रकरणम् (नियत), कारकप्रकरणम् अने भाषाविज्ञान
(New Syllabus)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

१ कोर्ष पश त्रश सूत्रो समञ्जवो. १४

(१) हलन्त्यम्।

(२) आदिरन्त्येन सहेता।

(३) उपदेशोऽजनुनासिक इत्।

(४) येन अङ्गविकारः।

(५) रुच्यर्थानां प्रीयमाणः।

(६) नमः स्वस्ति स्वाहा स्वधाऽलं वषट्योगात् च।

२ तृतीया विभक्तिना उपयोगो उदाहरणसह समञ्जवो. १४

अथवा

२ शब्दनोंध लपो : (गमे ते यार) १४

(१) मुनित्रयम्

(२) माहेश्वरिसूत्राणि

(३) उपदेशः

- (૪) પ્રત્યાહાર
- (૫) વ્યાકરણ અધ્યયનાં પ્રયોજન
- (૬) સમ્પ્રદાનમ્
- (૭) અપવર્ગ
- (૮) સંજ્ઞા

૩ ભાષા વિજ્ઞાનની અધ્યયન પદ્ધતિઓ વર્ણવો. ૧૪

અથવા

૩ ધ્વનિ પરિવર્તનના કારણો અને પ્રકારો સમજાવો. ૧૪

૪ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૪

- (૧) વૈદિક સંસ્કૃતમાં સ્વરભાર
- (૨) ભાષા પરિવર્તનનાં કારણો
- (૩) ભાષાનું આકૃતિમૂલક વર્ગીકરણ
- (૪) સંસ્કૃત વ્યંજન ધ્વનિઓનો વિકાસ

૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ સાત પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : ૧૪

- (૧) સંજ્ઞા પ્રકરણનો મંગલશ્લોક જણાવો ?
- (૨) પાણિનિના મતે સૂત્રોના પ્રકાર જણાવો ?
- (૩) કઈ સંજ્ઞા વાપરવાથી સ્વર અને વ્યંજનનો ભોધ થાય છે ?

- (૪) इत् संज्ञानो परियय आपो ?
- (૫) सीता पुष्पेभ्यः स्पृहयति। – આ વાક્ય કયા કારકના કયા સૂત્રને આધારે બને છે ?
- (૬) पाणिनिअे सम्प्रदान कारकनी व्याख्या કેવી આપી છે ? તે જણાવો.
- (૭) कारक अर्थ જણાવો ?
- (૮) उपपद विभक्ति કોને કહેવાય ?
- (૯) ભાષા અને બોલી વચ્ચે ભેદ જણાવો ?
- (૧૦) संस्कृतમાંથી કઈ - કઈ ભાષાઓ ઉદ્ભવે છે ?
- (૧૧) तुलनात्मक पद्धतिની કઈ વિશેષતા છે ?
- (૧૨) वैदिक संस्कृतના स्वरभेदો કેટલા ગણાવે છે ?
-